No. 31. 1843.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag 12 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 9den Maart.

De kamer van afgevaardigden heeft zich den 7den Maart in hare afdeelingen met het wets-ontwerp bezig gehouden, waarbij de begrooting over het dienstjaar 1841 definitief geregeld wordt. Volgens dat wets-ontwerp zijn de ontvangsten over dat dienstjaar op 1406½ millioen franken en de uitgaven op 1425 millioen bepaald. Er bestaat dus, naar deze wijze van rekenen, een tekort van omstreeks 18½ millioen. Dit tekort zou oneindig grooter zijn, wanneer men van de ontvangsten wilde aftrekken wat door het middel van geldleening verkregen is. De afdeelingen hebben tot leden der commissie, die over deze wet rapport moet uitbrengen, geene andere afgevaardigden benoemd, dan dezoodanigen, die voor het tegenwoordig ministerie gestemd zijn; eene omstandigheid, die voor de duurzaamheid van dat ministerie niet onbelangrijk is.

Denzelfden dag hebben de afdeelingen zich met het onderzoek van een voorstel van den heer *Jaubert* bezig gehouden, strekkende om 13½ millioen franken te besteden voor het voltooijen van de galerij der Louvre, en dus dat paleis, hetwelk thans voor schilderijen-verzameling dient, met het paleis der Tuilerien te vereenigen. Het plan tot een en ander is reeds oud, maar men heeft steeds tegen de kosten van uitvoering opgezien. Ook thans zal het gedane voorstel wel geen verder gevolg hebben. Want in de afdeelingen der kamer heeft het bij niemand bijval gevonden, daar men ook nu in de kosten bezwaar vond, en bovendien den vorm waarin het voorstel werd gedaan, afkeurde; hetzelve zal dan ook niet in de openbare zitting der kamer ter sprake komen.

— In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren heeft de minister van openbare werken een supplementair crediet aangevraagd voor verschillende kanalen, en niet minder dan vier millioenen fr. voor den herbouw van bruggen, die door de inundatien vernield geworden zijn. — Door den heer *Ph. Dupin* werd rapport uitgebragt over de voordragt betrekkelijk den vorm der notariele akten.

Het ontwerp van wet voor de vernieuwing der koperen muntspecien heeft in de bureaux der kamer algemeenen bijval gevonden.

— Het door de gedeputeerden aangenomen ontwerp wegens de geheime fondsen is gisteren bij de pairs ter tafel gebragt.

— De *Moniteur* behelst heden een rapport aan den koning van den minister voor het openbaar onderwijs, betrekkelijk den tegenwoordigen staat van het middelbaar onderwijs, vooral ook in vergelijking met vroegere tijdvakken. Dit rapport, dat van de verbetering in gezegd onderwijs, gedurende de laatste jaren, onmiskenbaar blijken draagt, wordt gevolgd door eene koninklijke ordonnantie, houdende dat er alle vijf jaren een dergelijk rapport en overzigt zal worden opgemaakt.

— De *Messager* weerspreekt stellig het gerucht dat de heer *Salvandy* tot een nieuwen diplomatieken post was benoemd geworden.

— Te Madrid zijn de meeste verkiezingen in den geest der partij van den heer *Arguelles* uitgevallen, die dan ook, even als de heeren *Mendizabal* en *Gonzales*, weder tot lid der kamer van gedeputeerden is benoemd; maar te Burgos, Bilbao, Durango en andere steden der noordelijke provincien heeft de oppositie de overhand gehad.

— De jongste berigten uit Madrid tot den 2den Maart houden niets van eenig belang.

— Uit Athene wordt gemeld dat de in der tijd vermaarde *Colocotroni*, den 16den aan een aanval van beroerte overleden is.

— Ter beurze van heden (9 Maart) waren genoteerd: 5 pCt. 120,10; 3 pCt. 81,60; Nap. r. 107,40; Spanje 27½; Rom. L. 106½.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10den Maart.

Het is eindelijk tot eene beslissing gekomen, omtrent de suikerquaestie. De kamer heeft, nadat nog onderscheidene sprekers zich [illegible] stemmen, verworpen het voorstel der centrale sectie, tot verhooging der restitutie van de regten op de geraffineerde suiker tot 68 en 71 per cent, en de thans bestaande bepalingen omtrent de restitutie behouden; zij heeft insgelijks, met 44 tegen 37 stemmen, een ander voorstel der centrale sectie verworpen, strekkende, om de regten op de buitenlandsche suiker op 50 fr., en die op de binnenlandsche op 52 vast te stellen, terwijl zij heeft aangenomen, met 45 tegen 36 stemmen, een amendement van den heer *Huart*, waarbij de regten op de buitenlandsche suiker op 45 en die der inlandsche op 20 franken bepaald werd. De uitslag dezer stemmingen doet op nieuw zien, hoezeer de gevoelens omtrent deze aangelegenheid, ook hier te lande, verdeeld zijn, en men denkt, dat men spoedig hierop zal terugkomen.

In de zitting van gisteren zijn de laatste artikelen van het ontwerp betrekkelijk de suiker aangenomen, en is de definitieve stemming op morgen bepaald.

— De senaat is tegen den 20sten dezer bijeengeroepen.

— Uit Antwerpen schrijft men van den 8sten: » Dezen ochtend zijn langs den spoorweg, op negen wagens geladen, de kapel en eenige houten huizen bij ons dok aangebragt, die de maatschappij van kolonisatie voor de nieuwe volkplanting Santo Thomas, in Guatemala te Brussel heeft doen vervaardigen. Zij worden in den *Theodore* geladen, die eerlang naar de nieuwe kolonie onder zeil zal gaan. Onder de overige koopwaren en voorwerpen, waarmede dat schip wordt bevracht, hebben wij vier veldstukken (tweeponders) met hunne affuiten en caissions, opgemerkt. »

NEDERLANDEN.

BREDA, den 11den Maart.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ontvangen een verzoek van den heer substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Amersfoort, verlangende in aanmerking te komen bij de keus van de opengevallen plaats bij de munt.

Zijn ingekomen onderscheiden verzoekschriften, als: van procureurs te Haarlem, van kantonregters in het eerste arrondissement in Vriesland, van de griffiers bij de kantonregten te Schoonhoven, Zierikzee, Halverda, Hoogezand, Leeuwarden, Edam en Purmerend, van den substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Groningen en van den kantonregter te Delden, allen tegen het aangeboden tarief van justitiekosten. Voorts is nog, onder anderen, ingekomen een adres van *P. Meyer Warnars*, *c. s.*, boekhandelaren te Amsterdam en te Haarlem, tegen de bepaling van het aangeboden ontwerp van het wetboek van strafregt, waarbij de boekverkooper, evenzeer als de boekdrukker en schrijver, verantwoordelijk wordt gesteld voor de boekwerken, welke bij hem het licht zien. — Alle deze adressen zijn naar de Commissie *ad hoc* verzonden.

Dezelve Commissie brengt, bij monde van den Heer *Scheers van Harencarspel*, verslag uit op vijf adressen, als: van Mr. *J. Trip*, *c. s.*, advocaten bij het provinciaal geregtshof te Groningen; van *W. de la Heye*, griffier van het kantongeregt te Sittard; van Mr. *J. W. Willekes*, *c. s.*, procureurs bij de arrondissements-regtbank te Haarlem; van *C. Albarda*, *c. s.*, kantonregters in het 1ste arrondissement der provincie Vriesland, en van *G. Neuman*, griffier bij het kantongeregt te Schoonhoven, allen bedenkingen inhoudende op het ontwerp van wet, regelende het tarief van justitiekosten en salarissen in burgerlijke zaken. — Wordt besloten deze verzoekschriften ter griffie neder te leggen, en het uitgebragte verslag te doen drukken.

Aan de orde van den dag zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet nopens de grondbelasting, over de gebouwde en ongebouwde eigendommen.

De heer *Star Busmann* heeft het ontwerp bestreden, om [illegible] door de fixiteit der belasting op losse schroeven werd gesteld, en daardoor de grondslag der wet van 1834 [illegible].

De heeren *Mulsaers*, *van Rappard*, [illegible] onderscheiden bedenkingen tegen het [illegible] [illegible]

De heer *van Rappart* heeft getracht aan te toonen, dat in het afgeloopen jaar alleen aan de grondbelasting eene som van ƒ 11,500,000 is opgebragt, hetwelk hij, in verhouding van vorige tijden, zeer aanmerkelijk beschouwde.

De heeren *van Hoorn van Burgh*, *Brouwer* en *van Nes* hebben het voorstel billijk en regtvaardig geoordeeld, en zich daarvoor verklaard.

De Minister van Finantien heeft het ontwerp breedvoerig verdedigd. Z. Exc. verklaarde dat het doel van dit wets-ontwerp niet was op hetgene in 1834 ter bevordering der eensgezindheid werd vastgesteld terug te komen, maar dat men daarmede ten oogmerk heeft de toekomst te regelen, zonder schending van verkregen regten en behartigende de regtmatige belangen der schatkist, en gaf te kennen, dat hij niet geaarzeld had in 1840 en 1841 de opvoering der opcenten van de grondbelasting voor te stellen, gelijk als op vele andere belastingen. — Zijne Exc. verklaarde voorts onbewimpeld dat eene algemeene herziening van den aanslag der gebouwde eigendommen niet anders zal plaats hebben dan ten gevolge eener wet. — Bij hoofdelijke omvraag wordt het ontwerp aangenomen met eene meerderheid van 35 tegen 4 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Enschedé*, *Siar Busmann*, *van Rechteren* en *Luyben*.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, gaat de Vergadering tot nadere bijeenroeping uit een.

— Bij de memorie van toelichting van het ontwerp tot regeling van 's Rijks openbare schuld is gevoegd, een uitgewerkte staat C, die eene vergelijking behelst tusschen de raming van 's Rijks inkomsten over het dienstjaar 1842 en hare opbrengst onder 31 December deszelven jaars, in verband gebragt met de begrooting van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1842, en ontwikkeling van het te kort over de dienstjaren 1841 en 1842, waarin zal moeten worden voorzien. Uit dien staat blijkt, dat het nadeelig slot van het dienstjaar bedraagt ƒ 152,469,16, hetwelk ontstaan is uit de lagere bijdrage der geldmiddelen van de Overzeesche Bezittingen. Men had berekend, over 1841, uit die geldmiddelen nog te zullen ontvangen ƒ 2,200,000, hetwelk echter slechts ƒ 1,000,000 bedragen heeft, welke som in januarij 1842 is ontvangen; zoodat de koloniale kas eene som van ƒ 1,200,000 niet heeft kunnen leveren. Trekt men daarvan af het beschikbaar overschot der middelen van de dienstjaren 1841 en vroeger, hetwelk op de staatsrekening, onder 1 januarij 1842 opgemaakt, uitgetrokken wordt tot ƒ 1,047,030,84, dan wordt daardoor op het dienstjaar 1841 een te kort te weeg gebragt van ƒ 152,969,16. De begrooting voor 1842 heeft bedragen ƒ 71,040,853,65, terwijl de opbrengst der middelen en inkomsten over hetzelfde dienstjaar slechts heeft opgeleverd ƒ 61,566,670,57½; zoodat het vermoedelijk nadeelig slot van 1842 geraamd wordt op ƒ 9,474,183,07½. Uit welke opgaven blijkt, dat het vermoedelijk nadeelig slot over 1841 en 1842 beloopt ƒ 9,627,152,23½.

— De *Staats-Courant* houdt het volgend besluit:

Wij WILLEM II, enz.

Op de voordragt van Onzen Minister van binnenlandsche zaken van den 4den Februarij 1843, n°. 130, 5de afdeeling, in aanmerking nemende de noodzakelijkheid, om ook de uitgaven voor het hooger onderwijs, zooveel zulks zonder nadeel voor hetzelve kan geschieden, te verminderen;

Overwegende, dat een getal van drie hoogescholen voldoende is voor de behoefte van het hooger onderwijs, waarin van 's Rijks wege dient te worden voorzien;

Overwegende, dat ook het getal studerenden bij 's Rijks Athenæum te Franeker sedert vele jaren bij voortduring is afgenomen, en het nut, dat door die inrigting wordt gesticht, niet langer opweegt tegen het bezwaar der uitgaven uit 's Rijks kas, die tot derzelver instandhouding worden gevorderd;

Den Raad van State gehoord (advies van den 21sten Februarij 1843, n°. 9).

Hebben goedgevonden en verstaan te besluiten:

1°. Het Rijks-Athæneum te Franeker, opgerigt bij Koninklijk besluit van den 2den Augustus 1815, wordt met het einde van het tegenwoordig leerjaar opgeheven;

2°. Onze Minister van Binnenlandsche zaken zal Ons eene nadere voordragt doen, tot regeling van het lot van het aan die inrigting verbonden personeel, hetwelk, voor zoo veel vroeger geene andere schikkingen mogten worden gemaakt, tot aan het einde van het jaar 1843, het genot zal behouden van de tegenwoordige jaarwedden en bezoldigingen. Genoemde Minister zal Ons mede eene voordragt doen omtrent de bestemming van het aan het Athenaeum verbonden materieel.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 3den Maart 1843, n°. 52, zijn de 1ste luitenants *K. A. Jeekel*, van het 5de regement infanterie, en *W. P. Macleod*, van het regement jagers, in hunnen rang en anciënneteit overgeplaatst bij het wapen der infanterie in Oost-Indie.

Bij besluit van den 3den Maart 1843, n°. 53, is de 2de luitenant *A. M. E. van Deventer*, van het bataillon mineurs en sappeurs, in zijnen rang en anciënneteit overgeplaatst bij het wapen der genie en sappeurs in Oost-Indie.

Bij besluit van den 3. Maart 1843, n°. 54, is aan den 1sten luitenant *A. H. Stratenus*, van het 3de regement ligte dragonders, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend, met vergunning tot het voortdurend dragen van de activiteits-uniform van het corps, waartoe hij tot dus verre heeft behoord.

— Zijne Majesteit heeft, bij besluit van 8 Maart, n°. 70, aan den kolonel *F. V. A. de Stuers*, gewezen gouverneur der Moluksche eilanden, en aan den majoor-ingenieur *J. G. W. Merkes*, Hoogst deszelfs adjudant, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van het officiers-kruis der Koninklijke orde van het Legioen van Eer.

— De Minister van finantien heeft, bij resolutie van den 16den Februarij jongstleden, ten gevolge van de tusschen de Nederlandsche en Belgische gevolmagtigden gesloten overeenkomst, aan de gouverneurs in de verschillende provincien, mitsgaders aan den gouverneur van het hertogdom Limburg, bekend gemaakt, dat de steenkolen, langs de kanalen of rivieren uit België en in belgische schepen hier te lande ingevoerd, gelijken vrijdom van inkomende regten zullen genieten, als wanneer de invoer met nederlandsche schepen plaats heeft; terwijl, met opzigt tot het regt van patent, van de schepen tot Belgie behoorende, regtstreeks langs de rivieren en kanalen uit Belgie onder belgische vlag in de Nederlanden komende, geen hooger regt zal gevorderd worden dan dat waaraan nederlandsche schepen, in gelijk geval, onderworpen zullen zijn.

— Uit 's Bosch schrijft men van den 9den Maart:

Nadat de arrondissements-regtbank alhier, bij vonnis in de zaak van den heer *W. J. Cools*, tegen de erven *Hogendorp* te Tilburg had beslist, dat de besluiten op het stuk der jagt, geëmaneerd den 26sten Maart 1814 en den 8sten Februarij 1815, niet kunnen geacht worden eenige *verbindende kracht* te bezitten, werd heden deze belangrijke vraag door Mr. *de Willebois* voor de appellanten en Mr. *Kivits* voor den geïntimeerde bij het hof bepleit. Na afloop der pleidooijen heeft het openbaar ministerie, bij monde van den advokaat-generaal geconcludeerd, dat er in deze zaak zou worden regtgesproken, *buiten toepassing van voorschrevene besluiten*; hoofdzakelijk op grond dat het besluit van 16 Maart 1814, na de grondwet van 1814 is *gepubliceerd*, en, zoo naar luid van deszelfs inhoud, als de verklaringen van wege het gouvernement zelf gegeven, niet bestemd was om *dadelijke* regten te confereren, dat het besluit van 8 Februarij 1815, alle steunpunt missende in het besluit van den 26sten Maart 1814, de palen der grondwettige bevoegdheid van den Souvereinen Vorst heeft overschreden. — De uitspraak is bepaald op den 2den Mei aanstaande.

— Gisteren morgen heeft op den spoorweg tusschen Leiden en Haarlem een bedroevend ongeval plaats gehad. De locomotieve van den trein die ten 11¼ ure van Leiden is vertrokken, geraakte op de brug over de Warmonder Leede, door eene onoplettendheid van den bruggenwachter, buiten het spoor, waardoor zij op den berm van den spoorweg kantelde. Dit ongeval bragt te weeg, dat de adspirant-machinist (de heer *S. D. Teyler van Hall*), die zich op de locomotieve bevond, daarvan is afgeslagen en ongelukkiglijk het leven verloren heeft. Geen der passagiers heeft eenig letsel bekomen. Na een zeer kort oponthoud heeft de trein met de passagiers zijnen weg vervolgd.

— Uit Amsterdam schrijft men, dat men na vele jaren gehoopt en gewacht te hebben, en na verschillende pogingen, die nimmer met den gewenschten uitslag bekroond werden, eindelijk het plan geheel heeft opgegeven om de hoofdstad door het graven van eenen artesischen put op de Nieuwe Markt, van drinkbaar water te voorzien. Ofschoon de arbeid reeds lang was gestaakt, is men er thans toe overgegaan om de sporen der vruchtelooze onderneming te doen verdwijnen; de werktuigen en de schutting zijn weggenomen, de grond is weder gedempt en bestraat. Men hoopt thans dat de plannen om drinkbaar water te bekomen, hetzij door distillatie of door eene waterleiding, eenen beteren uitslag mogen hebben.

— In het *Journal de la Haye* leest men:

»Wij zijn gemagtigd om op de meest formele wijze tegen te spreken het berigt, hetwelk twee belgische dagbladen, de *Politique* en de *Précurseur*, alle maatschappelijke betrekkingen verachtende, in een hunner laatste nommers gemeend hebben te moeten opnemen. Er is te 's Gravenhage niets voorgevallen, dat aanleiding tot eenig dergelijk berigt zou kunnen geven, en wij kunnen daarvan niets anders zien dan de werking van eenen hatelijken laster, dien ieder Hollander met de diepste verachting van zich werpt."

De Londensche berigten tot den 8sten Maart melden dat *M'Naughten* door de Jury niet schuldig is verklaard, wegens den door hem aan den heer *Drummond* gepleegden moord, op grond der overtuiging dat deze in eene dier vlagen van krankzinnigheid gepleegd is, waaraan hij, blijkens talrijke getuigenissen, reeds sedert verscheiden jaren onderhevig was. Hoewel uit dezen hoofde vrijgesproken, zal hij echter in verzekerde bewaring blijven, tot dat de Koningin beslist heeft hoe verder met hem moet worden gehandeld.

Vervolg en Slot van het door de *Boekhandelaren, Uitgevers van Dagbladen en Tijdschriften*, en *Boekdrukkers* te 's Gravenhage enz., ter zake van de voorgedragene wet op het zegel, aan de Staten-Generaal gerigt adres:

Het laat zich, op goede gronden, verwachten dat alle lakenswaardige wets-ontduikingen van verschillende aard, die thans plaats hebben, door de vermindering van belasting zullen worden voorkomen: dat niemand zich aan gevaar hieromtrent zal willen blootstellen, en ALLE *magazijnen*, *weekbladen* en soortgelijke verzamelingen, die, thans, door groote ongelijkheid bij de administratie, *hier* aan drukkend zegel

onderworpen worden, *daar* vrij blijven — strijdig met de grondwettige voorschriften — aan een *matig* zegelregt zullen *kunnen* onderworpen worden.

In het omgekeerde geval, zullen de meeste dier werken en geschriften, zoo als daarvan nu reeds voorbeelden bestaan, in plaat van 's wekelijks, *maandelijks* uitkomen, en dus vrij vallen, tot merkelijke schade, het is waar, van de uitgevers en tot groot ongerief van het publiek, maar zonder dat de schatkist er één enkele cent mede zal bevoordeeld worden.

IV. Eindelijk *vele takken van nijverheid zullen* door eene regtvaardige en verstandige ondersteuning van den Boekhandel en der drukpers, door middel van eene aanzienlijke *vermindering van het zegelregt, worden opgebeurd.*

De Boekhandel, U Edel Mogenden gelieven het wel te bedenken, is een tak van nijverheid, van welken vele andere takken van nijverheid afhangen, en wel in grootere mate, dan, naar het schijnt, doorgaans gedacht wordt. Terwijl men algemeen moeite doet om nieuwe takken van volksbestaan op te sporen, de mindere volksklasse aan den kost te helpen, zal het gewis een dringende pligt geacht worden, een bestaanden, maar gedrukten tak van volksvlijt *op te beuren*, *regtvaardig* te *schragen* en te *beschermen.* Men denke er toch aan, dat van den bloei van den Boekhandel afhangt de tier van papiermolens, van letter-, plaat- en steendrukkerijen, van gieterijen, van drukpersmakerijen, van binderijen; alle welke duizenden en duizenden aan den brood helpen, — om niet te spreken van vele andere daaraan verwante takken, zoo als de stijfselfabrijken, de zwavelfabrijken, oliemolens enz., die bij dezen bloei groot belang hebben, — om niet te spreken van de aanzienlijker opbrengst van advertentien, van porto's, frankeergelden, in- en uitvoerregten, het buitenlandsch dagblad-zegel, enz. enz., die alle toenemen bij gemelden bloei en bij betere bepalingen nopens het zegel op de tijdschriften; — om niet te gewagen van de betere gehalte, die aan papier, prentwerken enz. gegeven kan worden, indien de uitgevers niet te zwaar gedrukt worden, — om hier, waar het de materiële belangen geldt, niet in herhalingen te vallen nopens de betere bezoldiging van het genie en talent.

Bij verlaging van zegel ware er ook mogelijkheid tot vergrooting van het karakter, dat thans door de meeste periodieke werken gebezigd wordt, om slechts eenigermate aan den eisch des tijds: *veel waar voor weinig geld*, te voldoen; doch waardoor duidelijkheid en naauwkeurigheid, eenmaal ook de roem van Nederlandsche drukwerken, maar al te zeer worden benadeeld.

Doch behalve het hooge zegelregt zelf is de tegenwoordige toepassing mede zeer ondragelijk en schadelijk voor de nijverheid der ondergeteekenden, zoo wel als voor de schatkist.

Terwijl het bij alle belasting-wetten schier eene gewoonte is fabrijken geheel of ten deele te ontheffen van de belasting op het fabrikaat, dat naar buiten 'slands verzonden wordt, of der grondstoffen, die benoodigd zijn, zijn de periodieke werken met een regt bezwaard, dat de *helft* of een *derde* der waarde van het product zelve bedraagt. Daar waar men restitutie geeft voor belasting, betaald van waren, die niet verkocht of weder uitgevoerd worden, moet de drukker zijn papier vooraf laten zegelen en krijgt geen restitutie, wanneer hij eenige nummers meer oplegt, zoo dat hij in de onmogelijkheid raakt later aan aanvragen, tot completering van jaargangen, te voldoen; hetgeen zeer dikwijls plaats heeft: bij de hoogte van het zegelregt kunnen er toch weinig of geene exemplaren, boven het getal abonnementen, worden overgedrukt; hetgeen voor den uitgever zoo wel als voor de schatkist nadeelig is.

Twee bijzondere punten mogen de ondergeteekenden, ook niet stilzwijgend voorbijgaan.

a.) Het *eene* punt betreft de boete, bedreigd in art. 23 der voordragt, tegen *ieder* ongezegeld proefblad of afdruk van de daar genoemde stukken. Die boete-bepaling is buiten alle evenredigheid met het delict. Voor de overtreding van de waarde van *één cent*, wordt eene boete van *vijftig gulden* gesteld, dat is, *vijf duizend malen* dat bedrag! Bij welke andere boete, bij belasting-, politie- of andere overtredingen is zulk een bedrag bepaald! En bij welke andere belasting bestaat er, bij de onkreukbaarste goede trouw van de hoofden eener drukkerij of eenen boekhandel, meer kans dat men in die overtreding vervallen? Men moet practicaal bekend zijn met het vak der drukkerij, om te weten, dat niets zoo gemakkelijk is, dan ongezegelde bladen af te drukken, waarvan het hoofd, ja de bedienden der drukkerij niets weten; geheel ondergeschikte blad-innemers kunnen dit in een oogenblik doen, en het geschiedt dagelijks, omdat men niet inziet hoe zulk een klein vergrijp den meester aan de grootste verantwoordelijkheid blootstelt. Men behoort tevens, in het oog te houden, dat niet enkel gezegelde exemplaren bij de pers kunnen gebragt worden, daar, eer de drukpers behoorlijk is toegesteld, verschillende proeven moeten afgetrokken worden. Al deze belemmeringen kenden de groote Nederlandsche boekhandel en drukkerij van vroeger niet; ook daarom bloeiden die hier; men drukte zoo veel men wilde, was in staat daarmede den grootsten expeditie-handel, al was het bloot op speculatie, de geheele wereld door, te ondernemen, en thans zou men voor elk exemplaar eene boete moeten betalen van *vijftig gulden*, voor een niet betaald zegelregt van 1 of 2 centen! — Hoogst noodig is het tevens, dat wel worde omschreven wat de wet onder *proefblad* versta, want anders zou men voor eene proef vol met fouten almede het regt moeten betalen, dat eigenlijk slechts voor het net afgedrukt, behoorlijk gecorrigeerd, exemplaar is verschuldigd. En regtsgedingen van jeugdige dagteekening bewijzen, hoe ligt de administratie tot de meest beperkende uitleggingen overgaat, tot groot bezwaar van den belasting-pligtige.

b.) Het *ander* punt is, dat bij art. 23 aan het zegelregt onderworpen zijn ook *alle catalogussen* of *notitien van boeken.* Hard en ondoeltreffend mag het genoemd worden dat van catalogussen van *boek*verkoopingen een, althans een *hoog*, regt geheven worde. *Hard*, omdat [illegible]

en andere regten erlangt, en wel hooger, naar mate de opbrengst van de verkooping hooger cijfer bereikt. *Ondoeltreffend*, omdat, hoe meer de catalogussen verspreid worden, hoe meer bekend de werken worden, en dit grooter kooplust wekt, en deze weder hooger prijzen doet ontstaan, in het belang van verkooper en schatkist. Daarenboven, het zegel op catalogussen van boeken belemmert grootelijks de bibliographische kennis, een der grondslagen van alle letterkunde. Men ziet er thans tegen op, eenige uitvoerigheid te geven aan boek-catalogussen, door bijvoeging van aanteekeningen enz., uit vreeze van wijdloopigheid, en daardoor zoo veel hooger zegelregt. In Frankrijk zijn soortgelijke catalogussen *geheel zegelvrij.* Zoo is men daar dan ook in staat b. v. een catalogus van *drie* zware deelen omvang, die van SYLVESTRE DE SACY, voor de helft bestaande uit onschatbare aanteekeningen van bibliographischen aard, uit te geven voor *f* 3 Nederlandsch. Hier te lande kostte b. v. de catalogus van VAN DER PALM's boekenschat, welke catalogus een deel uitmaakt, *f* 1.25 enkel aan zegelgeld, ofschoon de belanghebbenden zich die opoffering getroostten. — Het billijkste, als men het zegel op de catalogussen van *boeken* (niet die op de schilderijen en andere verzamelingen van weelde) behouden wil, is dat men het zegel daarop zoo laag mogelijk stelle.

Al deze gronden zouden door nog vele andere, even klemmende, kunnen vermeerderd worden. Doch de ondergeteekenden mogen niet te veel van Uw Edel Mogendens aandacht vergen, en verwijzen overigens naar de reeds bij UEd. Mog. ingekomen verzoekschriften ten deze uit *Rotterdam* en *Utrecht.* Zij vermeenen dat het bovenstaande reeds genoegzaam zal zijn tot ondersteuning en toelichting van hunne bezwaren: en van hunne eerbiedige verzoeken, strekkende voornamelijk:

1°. Dat het, thans min of meer behouden, Fransche zegeltarief (bij ons nog met de *opcenten* bezwaard) verlaten en b. v. volgende aangenomen worde:

						zegelregt.	
Van	10	tot beneden de	15	v. palmen		½	cent.
»	15	» »	» 20	»		1	»
»	20	» »	» 25	»		1½	»
»	25	» »	» 30	»		2	»
»	30	» »	» 40	»		2½	»

En dan telkens met eene halve cent voor volle 10 v. palmen opklimmende:

2°. Dat de fractien niet in rekening worden gebragt, en dus, zoodra de hoogere term niet bereikt is, men naar de mindere betaalt;

3°. Dat het vrij zal staan gedrukte, maar niet in omloop gebragte, ongezegelde exemplaren later ter zegeling te geven;

4°. Dat alle bijvoegselen tot dagbladen of andere tijdschriften, behelzende wetten, besluiten en andere acten der regering, gewestelijke of stedelijke overheden, handelingen van de Volksvertegenwoordiging en regterlijke uitspraken, zoo mede opzettelijke verzamelingen daarvan, geheel vrij zullen zijn van het zegel;

5°. Dat de catalogussen van boeken zullen betalen één halve cent per vel druks;

6°. Dat juist omschreven worde in de wet wat door een belasting-pligtig *proefblad* verstaan worde, b. v. door deze bepaling: «Proefblad aan zegel onderworpen is zoodanig blad, dat kennelijk als een schoon blad, behoorlijk gecorrigeerd, gedrukt is, en dat overeenkomt met die bladen, waarvan exemplaren gezegeld in omloop zijn.»

7°. Dat de boete voor ongezegelde exemplaren aanmerkelijk worde verminderd, en b. v. gesteld op *f* 3 per exemplaar (hetgeen nog ruim voldoende is om van de overtreding af te schrikken), en dat tevens in de wet bepaald worde na welken tijd de boete ophoudt vorderbaar te zijn;

8°. Dat het den uitgever van dag- en weekbladen vrij zal staan, na verloop van een jaar, een *geheelen jaargang* daarvan *bij verzameling* ongezegeld uit te geven:

Door welke mildere bepalingen voornamelijk de ondergeteekenden zich overtuigd houden, dat wetenschappen, kunsten en nijverheid zeer zullen worden aangemoedigd, en waartoe zij de onbevooroordeelde bijzondere aandacht van U Edel Mogenden zijn inroepende.

't Welk doende, enz.

PROVINCIE NOORD-BRABAND

TOL-VERPACHTING.

Op Dingsdag den 21sten Maart 1843, des voormiddags ten *elf* ure, zal onder nadere goedkeuring, door het Lid der Provinciale Staten, daartoe door den Staatsraad Gouverneur der Provincie *Noord-Braband* gedelegueerd, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur of den Provincialen Ingenieur van den Waterstaat in *Noord-Braband*, op het Stadhuis te *Willemstad*, worden overgegaan tot de Verpachting van den Ontvangst der *Tolgelden*, aan de nagemelde Barrières, en zulks ingaande met den 1sten April 1843, en eindigende met den 31sten Maart 1846 te middernacht, te weten:

1°. De TOL n°. 1, *op den grooten weg der 2de klasse n°. 1, tusschen* de Willemstad *en den* Ruigenhilschen dijk.

2°. De TOL n°. 2, *van gemelden grooten weg op den* Grindweg *van* Dinteloord *naar den* Zuiddijk.

De Voorwaarden, waarop bovengemelde Verpachting zal plaats hebben zullen, boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement dezer Provincie, ter lezing liggen: te *Bergen-op-zoom* in het Koffijhuis den Polderboer, te *Breda* bij VERHOEF in de Zwaan, te *Dinteloord* op het Raadhuis bij HOOGLAND en bij de Weduwe SAARLOOS, *Fijnaart* in de Societeit, te [illegible] *'s Hertogenbosch* in het Nederlandsch Oud Stads [illegible], en Antwerpsch Koffijhuis, te [illegible]

Oudenbosch bij KUIPERS in den *Wildeman*, te *Roosendaal* bij KUIPERS, te *Steenbergen* bij van MIEL en A. DUIVELAAR, te *Willemstad* op het Raadhuis, de Oranje Sociteit, en bij COOLE, te *Zevenbergen* bij de Wede. van den BROEK.

Zullende inmiddels nadere inlichtingen te bekomen zijn, zoo bij den Hoofd-Ingenieur als den Provincialen Ingenieur van den Waterstaat in *Noord-Braband* Jonkheer E. G. B. Ridder van RAPPARD te *'s Hertogenbosch*.

De Staatsraad, Gouverneur van Noord-Braband,
A. J. BORRET.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (10 *Maart*) werden genoteerd: Ned. 2½ pCt. 56, 55 15/16, 57, 56 15/16, ⅞; dito 5 pCt. 100 ½; drie achtste ½; Sijndik. 4½ pCt. 98½, ⅝; dito 3½ pCt. 83; Handelm. 128, ¼; O. Indie 5 pCt. 100⅛, een zest. £ Ardoins 19¼; dito coup. 21; dito 3 pCt. 28⅝, ¾; Portug. L. 2½ pCt. 40¼, ⅝; Oude Russen 106⅞; dito 4 pCt. 90 een zest.; Braz. 80⅛; Mexico 29¾, 31, 30½; Columb. 18⅞! —

_ DE HOOGE RAAD DER NEDERLANDEN heeft, op de requeste van HENRI FRÉDERIC CALAME, wonende te *Etten*, aan denzelven, op den 9. Februarij 1843, verleend VENIA AETATIS of brieven van meerderjarig verklaring, welke, na goedkeuring des Konings, bij besluit van den 23. dier maand, n°. 66, van kracht zijn, en hem geven al de regten bij de wet aan meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

EIJSSELL,
Procureur bij den Hoogen Raad.

_ De SCHULDEISCHERS van JOHANNES CORNELIS GROOTENBOER, Meester Smid en gefailleerd Koopman, wonende te *Breda*, worden verwittigd, dat door den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in het Faillissement, eene tweede bijeenkomst tot verdere verificatie der Schuldvorderingen is bepaald op Woensdag den 22. Maart 1843, des voormiddags ten elf ure, in het Paleis van Justitie, in de Katerstraat te *Breda*.

De Curator in het Faillissement,
Mr. F. PELS RIJCKEN.

Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning.

Op Dingsdag, den 18. April aanstaande, zal op de teregtzitting der Arrondissements-Regtbank te *Breda*, worden overgegaan tot den Verkoop bij Geregtelijke Uitwinning, aan de meestbiedenden of hoogstafmijnenden, van:

1°. Een perceel WEILAND, met aanliggend INUNDATIE-DIJKJE en TREKPAD, gelegen even buiten de Waterpoort, onder de Stad *Breda*, belend oost de *Mark*, zuid de *Vest*, west den Heer A. J. INGENHOUSZ, en noord SCHOENMAKERS, bij het Kadaster bekend Sectie A, N°. 2, groot 12 Roeden, 20 Ellen, thans in huur bij PIETER BOGAERS, Stads-bode;

2°. Twee HUISJES en ERVEN, staande en gelegen te *Breda*, achter den Vlaszak, Wijk A, N°. 294, Kadaster Sectie B, N°. 1009, groot 1 Roede, 40 Ellen, bewoond door MARIA DESPA, Weduwe van DANIEL MULDER;

3°. Een HUIS en ERF, te *Breda*, in de Vingerhoedstraat, Wijk A, N°. 215, Kadaster Sectie B, N°. 1240, groot 1 Roede, 9 Ellen, thans bewoond door ELISABETH WOUTERS, Tapster.

4°. Een HUIS en ERF, te *Breda*, op de zuidzijde van de Straat bij de *Oude Vest*, Wijk A, N°. 350, Kadaster Sectie B, N°. 1310, groot 98 Ellen, zijnde in gebruik van den Geëxecuteerde;

5°. Een HUIS en ERF, te *Breda*, op de zuidzijde van de Straat bij de *Oude Vest*, nevens het voorgaande perceel, Wijk A, N°. 351, Kadaster Sectie B, N°. 1311, groot 16 Ellen, zijnde mede in gebruik van den Geëxecuteerde;

Alle welke Goederen aan den na te noemen JOHANNES VAN DILLEN met zijne minderjarige Kinderen in onverdeelden Eigendom toebehooren.

Geschiedende deze Verkoop ten verzoeke en ter vervolging van den Heer ROELANDUS ANTONIUS VERLEGH, Stads Heel- en Vroedmeester, wonende te *Breda*, en ten laste van JOHANNES VAN DILLEN, Herbergier, mede te *Breda* woonachtig, zoowel in zijn privé, als in hoedanigheid van Vader en Voogd over zijne vier minderjarige Kinderen, bij wijlen zijne Huisvrouw ELISABETH KIEKEN in huwelijk verwekt, met namen: ELISABETH, JACOBA, JOHANNA en MARIA VAN DILLEN.

De Procureur van den Executant,
MICHIELSEN.

_ Mr. L. BEENS, Notaris te *Breda*, zal, voor zijne Principalen, op Vrijdag den 17. Maart 1843, des namiddags ten *drie* ure, in het Koffijhuis van J. JONKERS te *Breda*, in het openbaar Veilen en 14 dagen daarna finaal Verkoopen:

1°. Een perceel WEI- of HOOILAND, gelegen aan den *Ypelaar* of *Kerkeind*, te *Bavel* onder *Ginneken*, Kadaster Sectie K, N°. 247 en 248, groot te zamen 1 Bunder, 27 Roeden en 20 Ellen. — Aan te vaarden bij het geven van den finalen slag.

2°. Een perceel WEI- of HOOILAND, genaamd *de Koeyweide*, gelegen als voor, Kadaster Sectie K, N°. 240, 241, 242 en 243, groot te zamen 1 Bunder, 60 Roeden en 60 Ellen. — Aan te vaarden bij het geven van den finalen slag.

3°. Eene HUIZINGE, PLEIN en ERVE, genaamd *den Olyphant*, gestaan en gelegen te *Breda*, aan de Noordzijde van de Vischmarktstraat, gemerkt: D, 357; Kadaster Sectie B, N°. 18, groot 92 Ellen. — Aan te vaarden met 1°. Mei 1843, waarvan de BOVEN-HUIZINGE is verhuurd aan den Wel Ed. Gestr. Heer HACKSTROH, gep. Kapitein, voor *f* 140, 's jaars.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

VERKOOPING VAN BOEKEN, TE *BREDA*.

Op Maandag 13 Maart 1843, door den Boekhandelaar F. P. STERK. Grootendeels zijn dezelve nagelaten door de Wel Eerwaarde Heeren R. A. VAN HEUSDEN en L. VAN SPAAN, in leven Predikanten te *Oisterwijk* en *Hoogeloon*. De CATALOGUS zal op *franco* aanvrage, *franco* toegezonden worden.

Verkooping van PAARDEN en RIJTUIGEN.

Mr. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van J. VERMUNT, Logementhouder, op Dingsdag den 14. Maart 1843, ten *tien* ure, in *de Zwaan*, op de Boschstraat aldaar, presenteren te

VERKOOPEN:

Drie bruine RUIN-PAARDEN en een MERRIE-PAARD; benevens eene CHAR-A-BANCS, eene CALECHE, een FRANSCH WAGENTJE, eene KOETS, en drie CHAISEN.

Alles daags te voren te zien.

GROOTE VERKOOPZAAL,

IN DE NIEUWSTRAAT.

Op Dingsdag den 14. Maart 1843, zal men publiek Verkoopen, eene aanzienlijke partij MEUBILAIRE en andere GOEDEREN, bestaande in: Mahonie Commodes, Secrétaires, Chiffonnières, Tafels, Stoelen, Canapé's, Ledikanten, Spiegels en Platen, Bedden en Matrassen, Porcelein, Glas, Koper-, Blik- en IJzerwerk, enz.

_ Op Vrijdag den 17. Maart 1843, des voormiddags ten 10 ure, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe L. UERS, op de Groote Markt te *Breda*, PUBLIEKE VERKOOPING, van eene zeer schoone en zeldzame Verzameling BLOEMEN voor den open grond, de Oranjerie en Broeikas, alsmede zeer vele schoone STRUIK- en HEESTERGEWASSEN.

Alles 2 uren vóór de Verkooping te zien.

_ Bij VAN GULICK EN HERMANS te *Breda* is van de pers gekomen, en bij de voornaamste Boekhandelaren in ons Koningrijk verkrijgbaar:

STRAALKRANS.

ZAMENSNOERING VAN GLANSRIJKE PLAATSEN
UIT VERMAARDE,
zoo Protestantsche, als Catholijke,
SCHRIFTEN.

VOORGEDRAGEN AAN
MARIA,

DOOR
Mr. F. J. Hoppenbrouwers.

Al wat Haer lof vermeerd, dat word van ons bedacht.
Ds. W. SLUITER, laatst Predikant te Eybergen, Lof der Heilige Maegd MARIA. 1e. druk, 1679.

Non est dubium, quidquid in laudibus Matris proferimus, ad Filium pertinere.
S. BERNARDUS.

Bevattende dit Bundeltje, onder anderen, VONDEL's voortreffelijk, Dictactisch, echt-Lijrisch, hoog-poëtisch schoon Dichtstuk: *Opdragt aen de Heilige Maeght*, geheel op nieuw, met Aanteekeningen en Toelichtingen, uitgegeven.

Met eene duidelijke, fraaije, letter, in Octavo, op velin, Prachtvol gedrukt, in een ongemeen keurigen cartonnen band gebonden *f* 1,50.

_ Bij R. REIM, te *Amsterdam*, ziet het licht en is alom verzonden:

HET
PROTESTANTSCH-KATHOLICISMUS,
DE EENIGE WARE KERK GODS.
EEN BESCHEIDEN ONDERZOEK NAAR DE GRONDEN
VAN HET
ROOMSCH-KATHOLICISMUS
EN VAN HET
PROTESTANTISMUS;
DOOR
EEN VOORMALIG ROOMSCH-KATHOLIEK PRIESTER.
ALLEN ZIJNEN MEDECHRISTENEN, EN MEER BIJZONDER ZIJNEN VROEGEREN GELOOFSGENOOTEN, TER ERNSTIGE BEHARTIGING, AANGEBODEN.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.